

OCEB-certificering geeft BPM-professional brede kijk

ORDE IN DE CHAOS

In het BPM-vak bestaat een wildgroei aan standaarden en meningen. Het wemelt van de verschillende tools, notatiewijzen, applicaties en benaderingswijzen — elk met hun eigen aanhangers. Daarbinnen scheiden de geesten zich nog verder, tussen zij die het vakgebied door een IT-bril bekijken en dus denken in termen van technische oplossingen en zij die BPM zien als een pure business driver, zonder daarbij aandacht te hebben voor de technische factoren. Kortom: BPM-dialecten te over.

Door Chris Jacobs

Tussen die dialecten bestaat voornamelijk onbegrip; onbegrip dat alleen kan worden weggenomen door standaardisering. De Object Management Group probeert hierin te voorzien met de OCEB-certificering – *OMG Certified Expert in BPM*. Een open, internationaal, leverancieronafhankelijk certificeringsprogramma dat BPM-specialisten moet helpen hun scope te verbreden en moet dienen als grote gemene deler in het vaak gefragmenteerde BPM-landschap. Door middel van OCEB spreekt elke BPM-betrokkene in de organisatie in feite dezelfde taal.

De fundamenten

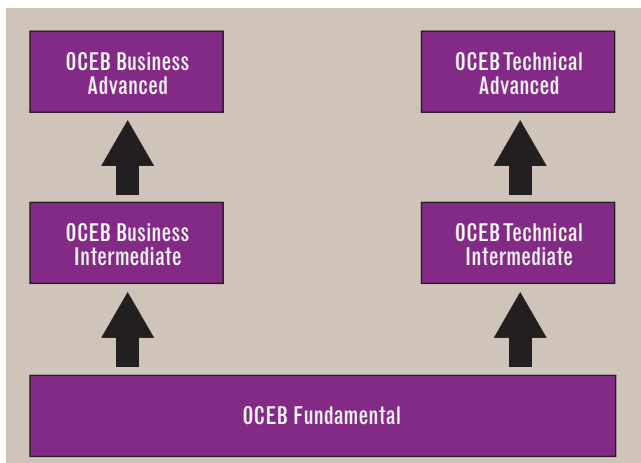
Bedrijfsprocessen behoren inmiddels tot de belangrijkste assets van een organisatie. Het is een asset die, mits goed ingevuld, echt het verschil kan maken met de concurrentie. Van een goed ingevuld proces plukt de klant immers uiteinde-

lijk de vruchten. In het denken over bedrijfsprocessen ontbreekt het vaak echter aan maturiteit, aan een goede definitie en weging van processen en hun plek in het grotere geheel. OCEB probeert hierin een gezamenlijke basis te leggen: processen moeten niet onafhankelijk van elkaar worden gezien, maar in samenhang en in verhouding tot de strategie van de organisatie. Waar zijn de processen voor bedoeld? Dragen de gebruikte tools wel bij aan de doelen van de business? Zijn de doelen van de business wel haalbaar, in het licht van de beschikbare tools? Is de notatiemethode die wordt gebruikt eigenlijk wel inzichtelijk voor alle betrokken partijen? Streven we allemaal wel hetzelfde doel na, of stellen we onze eigen doelen voor onze eigen discipline? OCEB biedt als zodanig een gemeenschappelijk vertrekpunt voor BPM-specialisten en biedt handvatten om processen vorm te geven.

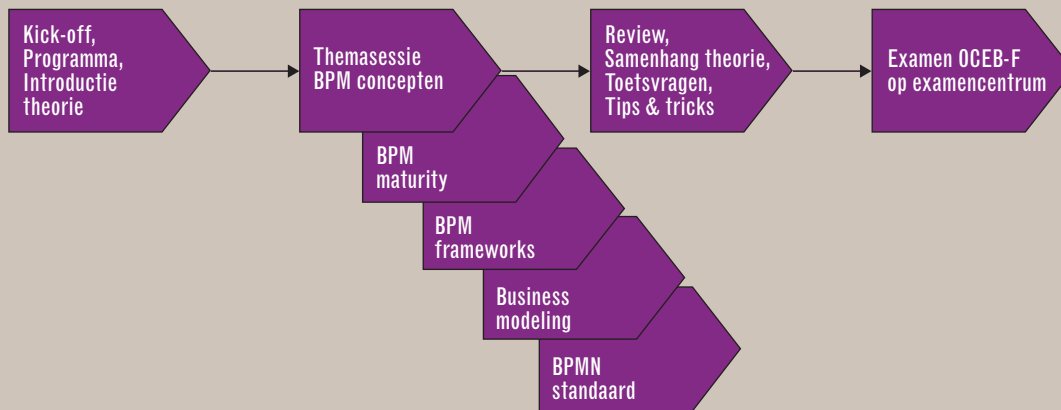
Zoals in afbeelding 1 is te zien bestaat het certificeringsprogramma uit een basismodule – ‘Fundamentals’ – en twee specifieke tracks – ‘Business’ en ‘Technical’. Het moge duidelijk zijn dat de eerste track het vakgebied behandelt vanuit een business-perspectief, terwijl de tweede track een IT-benadering heeft; wat zijn de technische aspecten van BPM? In beide tracks wordt echter ook aandacht besteed aan de andere dimensie. OCEB legt immers het accent op samenhang en een gemeenschappelijk jargon.

Uit de manier waarop OMG de certificering heeft ingevuld kun je opmaken dat je het OCEB-papiertje niet zomaar in handen hebt. OCEB is dan ook niet bedoeld voor beginners. Per niveau en per onderdeel wordt verwacht dat je processen kunt definiëren, weet wat er zoal over het vakgebied is geschreven en op de hoogte bent van *frameworks*, *best practices* en kwaliteitsmethoden, hoe die in elkaar steken en wat de implementatie ervan betekent voor de organisatie in brede zin. Ook aan regelgeving wordt veel aandacht besteed.

Dit betekent op Fundamenteel-niveau al dat je moet kunnen uitleggen hoe Sarbanes-Oxley in elkaar steekt. Of een frame-

Afbeelding 1: Schema van de OCEB-certificering.

Afbeelding 2: Opbouw OCEB-training.

work als Six Sigma. Je moet kunnen bewijzen dat je Business Process Management Systems van James F. Chang gelezen hebt en bijvoorbeeld Business Process Management – the Third Wave, van Howard Smith en Peter Fingar. Je moet verstand hebben van Business Modeling, Governance, Balanced Scorecards. Enzovoort. Een uitgebreider overzicht is te vinden op www.omg.org.

OCEB bestaat, kortom, uit een heel breed programma. De BPM-expert die de certificering met goed gevolg aflegt heeft zijn horizon danig verbreed. Hij heeft geleerd nieuwe verbanden te leggen en nieuwe invalshoeken te kiezen en over de grenzen van zijn eigen discipline heen te kijken.

Dezelfde taal

In Business Process Magazine 7 heb ik geschreven over *Business Process Model Notation*. Dit is eveneens een door OMG gedefinieerde notatiestandaard, ook ontwikkeld met in het achterhoofd dat het maar eens gedaan moet zijn met de Babylonische verwarring die vaak heerst binnen de BPM-wereld. Samen met standaarden als het *Business Process Maturity Model* en *Business Motivation Model* wordt BPMN uiteraard ook in OCEB behandeld, in elk niveau van de certificering,

CV-Building

Certificering heeft een belangrijk bijkomend voordeel: het geeft organisaties houvast bij het aantrekken van nieuw talent. Organisaties hechten steeds meer waarde aan dit houvast; niet verwonderlijk dus dat het voor IT'ers en consultants steeds belangrijker wordt om over de juiste certificaten te beschikken. OCEB vult ook hier een gat op. Van BPM-professionals die de certificering hebben gehaald mag een bepaald niveau worden verwacht, mag worden verwacht dat ze snel op hun plek zullen zijn bij een nieuwe werkgever. In mijn eigen praktijk heeft zich zelfs al de eerste ZZP'er gemeld die om redenen van CV-building vastbesloten is zijn OCEB-certificaat te behalen. Het mes snijdt dus duidelijk aan twee kanten.

ongeacht de gekozen track. Ook op die manier wil OMG ervoor zorgen dat daadwerkelijk iedereen binnen Business Process Management dezelfde taal spreekt.

Blokken

Om de OCEB-certificering te halen moet men flink in de boeken duiken. In principe is het mogelijk om het volledig op eigen houtje te doen, maar dat is voor veel mensen niet de ideale manier. Beter is het dan om een OCEB-training te volgen bij een opleidingsinstituut. Op die manier is er een stok achter de deur en een goede manier om je kennis te toetsen. Bovendien blijft het op die manier niet bij theorie, maar zul je ook praktijkvoorbeelden meekrijgen van hetgeen je net hebt geleerd en behandeld. Afbeelding 2 toont hoe een training er kan uitzien. Het examen wordt afgenomen bij een van de Pearson-VUE centra in Nederland.

De toekomst

Gaat OCEB het maken? Dat is nog even afwachten, want de certificering bestaat pas een jaar. In elk geval zijn de voortekens gunstig. De internationale focus is van grote waarde, maar wellicht zou de OCEB-certificering in de toekomst kunnen worden uitgebreid met eisen die op lokaal niveau van belang zijn. Je zou je kunnen voorstellen dat je in Nederland wat extra accenten legt, afhankelijk bijvoorbeeld van lokale regelgeving. Het zou wellicht ook een goed idee zijn om OCEB tot een gezamenlijke effort te maken van alle betrokkenen: kennis- en trainingsinstituten, gebruikersorganisaties, individuele BPM-professionals. Wellicht kan de certificering nog beter als inhoudelijke feedback en ervaringen van OCEB-gebruikers erin worden verwerkt.

Wat het certificeringsprogramma op dit moment uniek maakt, is dat het open standaarden omvat en dat het de veelheid aan BPM-tools, notatiewijzen enzovoort overstijgt. OCEB is toepasbaar in elke BPM-organisatie. De verwachting is dat BPM-specialisten die het certificaat behaald hebben, beter zullen kunnen functioneren dan voorheen – in welke BPM-omgeving dan ook. Ze zullen in staat zijn hun aanzienlijke vakkennis zo goed mogelijk in te zetten en een brug kunnen slaan tussen business en IT.

C.J. Jacobs is Managing Consultant BPM en trainer BPM bij Caggemini Academy.